

Na tien jaar toch Marke Rekken: ‘We moesten aan elkaar wennen’

Waar tien jaar geleden de tijd niet rijp voor was, is het nu wel gelukt om de Marke Rekken op te richten. Een groep vrijwilligers houdt zich in goed overleg met het waterschap en betrokken boeren bezig met het beheer van zo’n 24 hectare natuur langs de Berkel.

Marjolein Rietman 18-04-23, 07:00

„We moesten er allebei aan wennen, hou het daar maar op”, zegt Gerard Lubbers, ecooloog en voorzitter van de kersverse Stichting Marke Rekken. „Het waterschap was bang gronden kwijt te raken en wij wilden graag het beheer in eigen hand.”

„Tien jaar geleden konden we nog niet tot elkaar komen, nu is dat wel gelukt. En hoewel het niet altijd makkelijk gaat, hebben we ook goede afspraken kunnen maken met de boeren in het gebied.” Het verschil met voorheen? „De dagelijkse beheerders regelden eerder alles zelf, nu moeten ze ons eerst bellen. En dat doen ze ook.”

Niet van leien dakje

Het gaat om de waterschapsgronden aan beide zijden van de Berkel tussen de stuw bij Rekken en de grens met Duitsland. Een deel is in bruikleen of verpacht aan agrariërs en dat blijft zo. In de afgelopen jaren hielden vrijwilligers zich al in beperkte mate bezig met het beheer. Niet dat dat altijd van een leien dakje ging. „Als wij ergens opslag van bomen lieten staan, kwam soms de onderhoudsploeg van het waterschap en gingen die boompjes alsnog om. Er was weinig overleg en dat is er nu gelukkig wel. De meeste mensen vinden het gebied er mooier op geworden, maar er blijven mensen die klagen dat ze het maar een rommeltje vinden. Omdat wij bijvoorbeeld oude, omgevallen bomen laten liggen.”

De meeste mensen vinden het gebied er mooier op geworden

E
t
F
€

AD

Iets te enthousiast

De Marke Rekken heeft ook nog te maken met een andere grondeigenaar, de gemeente Berkelland. Die is eigenaar van het fietspad dat langs de Berkel door de Marke loopt. Dat betekent dat de gemeentelijke groenafdeling voor het onderhoud van dit pad zorgt. Iets te enthousiast af en toe, naar de zin van de stichting. „Dan gaan ze maaien en kappen langs het pad, maar in plaats van 1 meter gelijk 4 meter breed. Dan zeggen wij: bedankt voor het uitvoeren van het werk, maar dat is niet de bedoeling. Want de beselementen horen bij de Marke Rekken, die onderhouden wij”, zegt Lubbers. Hij lacht. „We gaan nog een rondgang met elkaar maken.”

Handhaven hoort erbij

Het gebied is ook populair bij vissers. Sommigen overnachten op plekken waar het niet mag. „Soms lijkt het wel een camping, dan komen ze met vrouw en kinderen, honden en tenten. Of er zijn recreanten die zomaar hekken open maken en met de auto het gebied in rijden. Dan moeten wij gaan handhaven. Dat is minder leuk, maar het hoort erbij.”

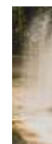
De uitdaging van de Marke Rekken is volgens Lubbers landbouw en natuur samenbrengen en proberen de mensen anders te leren kijken naar de Berkel. „Voor veel mensen is de Berkel niet meer dan een waterafvoerkanaal. Wij willen meer betrokkenheid. Om de natuur- en landschappelijke waarde op een hoger plan te krijgen. Door met vrijwilligers uit het dorp het beheersplan uit te voeren. Het onderhoud, maar ook het monitoren van allerlei soorten vogels, vlinders, vleermuizen en planten. Het is gewoon leuk om met z'n allen een dag buiten in de natuur aan het werk te zijn.”

Voor veel mensen is de Berkel niet meer dan een waterafvoerkanaal. Wij willen meer betrokkenheid

Twee zandvangen

Het waterschap heeft aangegeven de komende zes jaar niets te doen aan de betrokken gronden. Wel aan het water, want er is één groot verschil met de Marke Mallem in Eibergen en de Marke Lochem: Rekken heeft zandneerslag van de Berkel. Op twee plekken in het gebied is een zandvang en die moet op z'n tijd uitgebaggerd worden. Daarvoor moet ook beplanting gekapt worden. Hoewel niet beide zandvangen tegelijk worden aangepakt, daar zit een paar jaar tussen. „Om de natuurwaarden zo veel mogelijk te behouden”, aldus

Lubbers. Beheer aan de hand van de uitgangspunten van het waterschap, zoals goede doorvoer en veiligheid van water.

De Marke Rekken bestaat nu uit een vierkoppig bestuur en zo'n vijftien andere vrijwilligers. „Die zijn er gekomen zonder werving, puur door mond-tot-mondreclame. Maar we willen wel gaan werven en ook informatieborden in het gebied neerzetten”, zegt Lubbers.

Meer boeren erbij

Hoewel het in deze tijd allemaal klinkt, is er eigenlijk niks nieuws onder de zon. Er was al sprake van een Marke Rekken in 1319. Een marke is van oorsprong een oude organisatievorm, waarbij boeren zich aaneensloten voor het beheer van gronden. Tot ongeveer 1885 beheerden en bewerkten de boeren in het gebied samen de gronden. Die oorspronkelijke Marke Rekken was overigens een stuk groter dan nu. Lubbers: „Dat was het hele gebied tussen de Marke Mallem en Duitsland. Dus, als je het over ambitie hebt... Het zou wel mooi zijn als er meer boeren gaan meedoen. Maar er zal nog wel wat water door de Berkel moeten stromen voordat het zover is.”

